

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ฐานข้อมูลเป็นแนวความคิดเพื่อให้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆทางด้านการเกษตรของเกษตรกร ชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมความเป็นไปของเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งฐานข้อมูลที่ได้นอกจากจะเป็นส่วนที่สะท้อนให้เห็นความเป็นไปของชุมชนแล้ว การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตรยังสามารถนำมาใช้วางแผนและจัดการผลผลิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร และสามารถพัฒนาให้เกษตรกรสามารถวางแผนในการผลิตให้สอดคล้องกับปัจจัยต่างๆที่จะส่งผลให้ความเสี่ยงน้อยแต่ให้ผลตอบแทนสูงสุดและไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

สุคร เป็นสัตว์เศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งของประเทศไทยที่มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลาย ตั้งแต่การเลี้ยงไว้บริโภคในครัวเรือน ไปจนถึงการเลี้ยงในระดับอุตสาหกรรมรายย่อย และ ขนาดใหญ่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและสถานประกอบการหลายราย เนื่องจากสุครเป็นสัตว์ที่มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี เลี้ยงง่าย ให้ลูกตก เนื้อมีคุณภาพดีและสามารถเก็บรักษาโดยการแปรรูปเป็นอาหารได้นานในลักษณะต่างๆกัน เช่น ไส้กรอก แฮม เบคอน หมูกระป๋อง หมูยอ แหนม กุนเชียง เป็นต้น นอกจากนั้นหนังและขนของสุครก็ยังได้ถูกนำไปประดิษฐ์เป็นสินค้าชนิดต่างๆ มูลสุครก็ยังเป็นประโยชน์ต่อการเกษตรสำหรับใช้ทำปุ๋ย แม้ว่าในปัจจุบันนี้ราคาของสุครจะมีการขึ้นๆลงๆ ไม่มีความแน่นอนทำให้เกษตรกรบางรายถึงกับปิดตัวลง แต่บางรายก็ยังคงเลี้ยงสุครต่อไปเพราะประเด็นเรื่องราคาสุครตกต่ำและราคาสุครแพง เป็นเรื่องของ “วัฏจักร” ที่อยู่คู่เมืองไทยมาช้านาน

ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีการเลี้ยงสุครกันอย่างแพร่หลาย ทั้งเลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนและนำไปขายเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัวการเลี้ยงสุครของเกษตรกรตำบลป่าสักนี้โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นการเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมที่นอกเหนือจากการทำนา จึงไม่ใช่แปลกเลยที่เกษตรกรตำบลป่าสักจะเลี้ยงสุครกันเกือบทุกบ้าน และการเลี้ยงสุครของเกษตรกรในตำบลป่าสักนี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากสหกรณ์จังหวัดที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของขั้นตอนการผลิตต่างๆ เช่น ทางด้านของมาตรฐานฟาร์มในกรณีที่เป็นฟาร์มใหญ่เลี้ยงเป็นอาชีพหลัก ในเรื่องของตลาดทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคามากขึ้น หรือมีการจัดส่งโรงฆ่าสัตว์ของจังหวัดลำพูน อีกทั้งในตำบลป่าสักยังมีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่นำสุครมาแปรรูป

เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่นหมูแคดเดียว หมูหวาน หมูหยอง เป็นต้น จึงทำให้ตำบลป่าสัก จังหวัดลำพูนยังคงมีการเลี้ยงสุกรอยู่เป็นจำนวนมาก

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก พบว่าการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังไม่มีประสิทธิผลเพราะไม่มีฐานข้อมูลที่แน่นอนและความไม่เป็นฐานเดียวกันคือเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรนี้ไม่ได้จดทะเบียนการเลี้ยงสุกรกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทำให้ยากต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจโรคให้กับเกษตรกรที่เลี้ยงสุกร และเมื่อมีการตรวจโรคให้กับเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรที่ได้ขึ้นชื่อไว้ เกษตรกรที่ไม่ได้รับการตรวจก็จะตั้งข้อสังเกตว่าทำงานลำเอียง เลือกปฏิบัติ แต่แท้จริงแล้วเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมิได้มีความเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ทำงานตามที่มีรายชื่อเท่านั้น

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการจัดทำฐานข้อมูลการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรชาวตำบลป่าสักขึ้น ซึ่งฐานข้อมูลนั้นนอกจากจะเป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงสภาพการเลี้ยงสุกรและชุมชนก็สามารถนำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปประกอบการพัฒนาแผนการผลิตสุกรให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด และสามารถจัดการให้การผลิตเหมาะสมกับปริมาณผู้ผลิตและผลผลิตที่ผู้บริโภคต้องการและยังป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอีกด้วย ดังนั้นการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตสุกรในตำบลป่าสักจึงน่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก, สำนักงานปศุสัตว์ รวมถึงเกษตรกรเองได้ทราบถึงสถานะการผลิตสุกรในปัจจุบันของตำบลป่าสักและจะสามารถทำให้เกษตรกรจัดการผลิตได้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและช่วยให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ และ นักวิชาการเกษตรหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล และเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความเข้าใจซึ่งกันและกันและร่วมมือกันได้

นอกจากนี้จะได้มีการนำเอาฐานข้อมูลที่ได้นี้ไปให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก เพื่อให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักนำข้อมูลเหล่านี้ลงในเว็บไซต์ (website) ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าและการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่ทันสมัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตสุกรในตำบลป่าสักให้เป็นฐานเดียวกัน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสัก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ฐานข้อมูลของเกษตรกรเป็นฐานเดียวกันและเป็นปัจจุบันทำให้ง่ายต่อการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก หรือ สำนักงานปศุสัตว์

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในตำบลป่าสัก

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

ด้านพื้นที่

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาการทำฟาร์มสุกรของเกษตรกรใน 5 หมู่บ้านของตำบลป่าสัก อำเภอเมืองจังหวัดลำพูน

ด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบด้วยข้อมูลด้านการผลิต จำนวนสุกร จำนวนฟาร์มสุกร จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงสุกร การจัดการการเลี้ยงสุกร การจัดการพ่อพันธุ์สุกร การจัดการแม่สุกร การจัดการลูกสุกร การผสมพันธุ์ โรงเรือน/คอก อาหาร การใช้ยา/วัคซีน และการสุขาภิบาล/โรค

ข้อมูลด้านการแปรรูปสุกร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากสุกร

ข้อมูลด้านการตลาดสุกร ได้แก่ การขายลูกสุกร การขายสุกรขุน การชำแหละขายเอง การส่งโรงฆ่าสัตว์

ปัญหาการเลี้ยงสุกร ได้แก่ ปัญหาเรื่องกลิ่น เสียง แมลงวัน ราคา และน้ำเสีย การแก้ไข ปัญหาในการเลี้ยงสุกร ได้แก่ การทำก๊าซชีวภาพ และเนื้อหาในเรื่องของสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร เชียงใหม่-ลำพูน และการรวมกลุ่มสุกรพัฒนาของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ศึกษา

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตำบลป่าสักอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน ซึ่งมีจำนวน 5 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 18 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านสันคะยอม จำนวน 16 ราย หมู่ 3 บ้านป่าดิงงาม จำนวน 1 ราย หมู่ 6 บ้านสันป่าสัก จำนวน 7 ราย หมู่ 7 บ้านน้ำพุ จำนวน 5 ราย หมู่ 14 บ้านหนองไช จำนวน 3 ราย

ระยะเวลาที่ทำงานวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 – ตุลาคม 2552

กรอบแนวคิดการวิจัย

กระบวนการวิจัย
1. วิเคราะห์ชุมชน ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สำรวจพื้นที่
2. ทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ออกแบบเครื่องมือ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์
4. ดำเนินการวิจัย สัมภาษณ์ สังเกต
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผล
7. เขียนรายงานการค้นคว้าอิสระ

Out put		
องค์ความรู้ด้าน กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูล	ฐานข้อมูล	การนำไปใช้
1. วิเคราะห์องค์ประกอบ ฐานข้อมูล 2. จัดทำแบบสัมภาษณ์ 3. ดำเนินการสัมภาษณ์ 4. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ 5. จัดทำเอกสารข้อมูล/ซีดี	1. ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร 2. ข้อมูลด้านการผลิต จำนวนสุกร, จำนวนฟาร์มสุกร, จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง สุกร, การจัดการการเลี้ยงสุกร, การจัดการพ่อพันธุ์สุกร, การ จัดการแม่สุกร, การจัดการลูกสุกร, การผสมพันธุ์, โรงเรือน / คอก, อาหาร, การสุขาภิบาล / โรค 3. ข้อมูลด้านการตลาดสุกร การขายสุกรขุน, การชำแหละขายเอง, การส่งโรงฆ่าสัตว์ 4 ปัญหาการเลี้ยงสุกร ปัญหาเรื่องกลิ่น, ปัญหาเรื่องเสียง, ปัญหาทางด้านราคา , ปัญหาน้ำเสีย, ปัญหาเรื่องแมลงวัน 5. การแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงสุกร การทำก๊าซชีวภาพ 6. สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเชียงใหม่-ลำพูน วิสัยทัศน์, การบริการสมาชิก 7. ผลิตภัณฑ์สุกร	1. เจ้าหน้าที่ อบต. หรือสำนักงาน ปศุสัตว์ มีฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ เลี้ยงสุกร ใช้สำหรับวางแผนการ จัดการด้านการเลี้ยงสุกรให้กับ เกษตรกร 2. เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรทราบถึง สภาพการผลิตสุกรในตำบลป่าสัก

นิยามศัพท์

ฐานข้อมูล (Database) คือ การรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจะเก็บอยู่ภายใต้หัวข้อหรือจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งฐานข้อมูลไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการช่วยเก็บเสมอไป อาจเป็นฐานข้อมูลที่เก็บลงในหนังสือก็ได้ เช่น สมุดโทรศัพท์ พจนานุกรม เป็นต้น การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นฐานแบบนี้ก็เพื่อง่ายต่อการค้นหา

ฐานข้อมูลการผลิตสุกรตำบลป่าสัก คือ ข้อมูลที่ได้ผ่านการรวบรวมจากเกษตรกร ประกอบไปด้วย จำนวนสุกร จำนวนฟาร์มสุกร จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงสุกร การจัดการการเลี้ยงสุกร การจำหน่ายสุกร ปัญหาการเลี้ยงสุกร และการแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งจะเก็บข้อมูลที่ได้ไว้ในรูปของแฟ้มข้อมูล

การผลิตสุกร คือ การจัดการสุกรที่ประกอบไปด้วย รูปแบบการเลี้ยง วิธีการเลี้ยง อาหาร โรงเรือน คอก โรคและการรักษา และการจำหน่ายสุกร

เกษตรกรรายย่อย หมายถึง จำนวนสุกรน้อยกว่า 50 ตัว

ฟาร์มขนาดเล็ก หมายถึง จำนวนสุกร 50-500 ตัว หรือ มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 6-60 หน่วยปศุสัตว์ (หนึ่งหน่วยปศุสัตว์ = 500 กิโลกรัม)

ฟาร์มขนาดกลาง หมายถึง จำนวนสุกร 500-5,000 ตัว หรือ มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 60-600 หน่วยปศุสัตว์ (หนึ่งหน่วยปศุสัตว์ = 500 กิโลกรัม)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved